

● NA ZBORIH OBČINSKE SKUPŠČINE O FINANCIRANJU KS V LETU 1985

Zdajšnji način ni ustrezen, a drugega ni

Ni naključje, da je bila na dnevi red ločenih sej vseh treh zborov občinske skupščine 22. novembra uvrščena tudi ocena samoupravnega sporazumevanja med krajevnimi skupnostmi in organizacijami združenega dela v letošnjem letu. Leto 1984, to je tretje leto novega načina financiranja krajevnih skupnosti, se izteka, rezultati zbiranja denarja na podlagi samoupravnih sporazumov med tozidi in KS pa niso nič kaj spodbudni. Zadeva namreč ni več tako preprosta, kot je bila v letih 1976—1981, ko je bila v veljavi tako imenovana glavarina in so delovne organizacije, če so hotele ali ne, morale prispevati denar za delovanje krajevnih skupnosti. Zdaj je odločitev prepuščena bolj ali manj njim samim, podatki pa kažejo, da večina rada pozablja na to svojo obveznost.

Za izvedbo prioritarnega programa krajevnih skupnosti je bilo v občini letos načrtovanih 5.089.200 dinarjev, sprejetih samoupravnih sporazumov pa je bilo le za 1.859.500 dinarjev — torej le za 37 odstotkov predvidenega zneska. Samoupravne sporazume je od 118 ozdov podpisalo le 54, a tudi ti niso vsi izpolnili svojih obveznosti, saj je do seje občinske skupščine denar nakazalo samo 35 ozdov. Tako so krajevske skupnosti imele na voljo 1.222.915 dinarjev, kar predstavlja le 24 odstotkov vrednosti celotnega programa. Zanimiva pa je še primerjava z leti, ko je bila v veljavi glavarina: leta 1976 je vsak delavec prispeval 300 dinarjev, letos le 200. Ni potrebno razlagati, za kakšno razliko pravzaprav gre.

Po mnenju člana izvršnega sveta Draga Kasagića, ki je imel na seji kratek uvod k tej točki dnevnega reda, gre šele za začetne premike v gledanju delovnih organizacij na ta način financiranja. Veliko več pripravljenosti so pokazali v tistih delovnih organizacijah, kjer so delavci hkrati tudi krajani. Nevzdržno pa je, da bi morale posamezne krajevske skupnosti, če bi si hotele zagotoviti denar za delovanje, podpisati tudi okoli 200 samoupravnih sporazumov.

Delegati zbora združenega dela so kar preveč tiho sprejeli oceno samoupravnega sporazumevanja in hkrati z njo tudi način financiranja krajevnih skupnosti v prihodnjem letu. Pretiho zato, ker se očitno ponavlja zgodba lanskega leta. Približno pred letom dni so delegati prav tako molče soglašali s predlogom za financiranje KS, ko pa je bilo treba podpisati samoupravne sporazume in nakazati dogovorjeni denar, so se v vodstvih in samoupravnih organih ozdov čudili in bili proti tej obremenitvi gospodarstva. To je tako rekoč šolski primer nepovezovanja delegacij z drugimi organi v delovni organizaciji.

Na seji zbora združenega dela se je tokrat oglasil le delegat I. konference delegacij iz Saturnusa, ki je opozoril, da ta način financiranja dela KS ni dober, ker gre za neposredne obremenitve gospodarstva, ki obenem znižujejo tudi delavčev standard, saj gre denar iz sklada skupne porabe.

Na zboru združenega dela se je pred delegati poleg predloga izvršnega sveta, ki se je zavzemal za nespremenjen način financiranja v letu 1985, pojavil še predlog odbora za družbenoekonomske razvoj pri ZZD. Le-ta je predlagal, naj bi se samou-

pravni sporazumi sklepali le med neko krajevno skupnostjo in tistimi ozidi, ki so na njenem območju. Vendar bi na ta način krajevske skupnosti, ki nimajo delovnih organizacij, ostale brez denarja, zato so delegati glasovali za predlog našega izvršnega sveta.

Zgovornejši so bili delegati zbora krajevnih skupnosti, ki tudi niso našli nobene pohvalne besede za zdajšnji način financiranja KS. Kar vsi po vrsti so naštevati slabe izkušnje, ki so si jih pridobili v tem času. Izjema je bil le delegat KS Vevče-Zg. Kašelj, ki je pohvalil sodelovanje s Papirnico Vevče. Delegat iz Klope pa je potek zbiranja denarja kratko pisal takole: »Tajnik in jaz sva šla od tozda do tozda. Če človek ni preveč trden, ga že kar

pri vratih odsluži administratorka z besedami: Mi smo sklenili, da ne damo.«

Toda ne glede na to, da zdajšnja oblika financiranja krajevnih skupnosti ni dobra in so rezultati slabi, delegatom ni ostalo nič drugega, kot da se ponovno odločijo zanjo. V republikih in mestnih dokumentih drug način financiranja ni predviden, zato so imeli na voljo le dve možnosti: za ali proti. Če bi se odločili proti, bi v letu 1985 KS ostale brez denarja. Zatorej so se morali odločiti za ta neustrezen način financiranja, svojim delegatom v mestu in republiki pa so naložili, da sprožijo to vprašanje, tako da bo v letu 1986 financiranje KS rešeno sistemsko.

Delegati so na tej seji obravnavali tudi osnutek sprememb in dopolnitev dogovora o oblikovanju in razporejanju sredstev splošne porabe v občinah in mestu Ljubljani za leto 1984 ter v naši občini za isto leto (ta dva dokumenta sta še naprej ostala na stopnji osnutka), sprejeli pa so predlog odloka o začasnem financiranju proračuna občine v prvem trimesečju prihodnjega leta.

DARJA JUVAN

Kako so kmetje samoupravno organizirani

Na seji predsedstva OK SZDL sredi novembra so delegati obravnavali tudi samoupravno organiziranost naših kmetov. Ocenili so dobro samoupravno organiziranost v Temeljni zadrugi organizaciji (TZO) Dobrunje, ki je skupaj s TZO Vič in Grosuplje vključena v sozd KIT — KZ Ljubljana. V taki organizacijski obliki delujejo od leta 1978, ko so na zahtevo kmetov po večjem soddločanju in soodgovornosti za svoj razvoj reorganizirali tozdr kooperacija delovne organizacije Ljubljanske mlekarne.

Na območju naše občine je od 673 kmetov 470 članov TZO Dobrunje in 180 kooperantov. Še zlasti je za našo občino pomembno, da so tržni pridelovalci hrane v celoti vključeni v TZO. V samoupravni organiziranosti je najvišji organ zbor kmetov, ki ga skličejo dvakrat letno, njegovo izvršilno telo pa je 11-članski zadrinski svet z vrsto komisij. V okviru TZO deluje tudi aktiv mladih zadržnikov, ki povezuje mlade kmete, in aktiv kmečkih žena, ki povezuje kmečke žene. Kmetje, člani zadruge in kooperanti pa so delegatsko povezani tako v organe kmetijske zadruge Ljubljana kot tudi v občinske skupščinske organe, kjer lahko uveljavljajo svoj specifičen interes in ga usklajujejo s proizvajalci vseh drugih dobrin in z njihovimi potrošniki.

TZO Dobrunje, ki ima sedaj tri pospeševalce, bi si rada pridobila še četrtega. Že drugi razpis zanj pa je bil neuspešen. Prijavil se ni nihče!

Kmetje v okviru TZO zadovoljujejo svoje in skupne cilje za čimvečjo pridelavo hrane v tem planskem kot tudi v dolgoročnem planskem obdobju. Temu te-

meljnemu cilju so podrejeni vsi drugi, kot so investicijska vlaganja, obnove in novogradnje, mehanizacija, plemenska živina, kmečki turizem in drugo. V pripravi je še nova težko pričakovana dobrina, to je možnost kreditiranja stanovanjske gradnje. Nosilec razvoja kmetijske proizvodnje je strokovna pospeševalna služba z najrazličnejšimi izobraževalnimi in izpopolnjevalnimi oblikami, ki jih za svoje člane organizirajo znotraj TZO. V okviru TZO pa kmetje uresničujejo tudi pokojninsko-invalidsko zavarovanje, uveljavljajo poročniško varstvo za kmečke žene, uveljavljajo vse družbene bonitete, ki jim pripadajo za družbeno organizirano pridelavo hrane, se poslužujejo brezgotovinskega prometa za prevzete kmetijske proizvode v skupni

Član zadruge je kmet, ki je ustanovitelj ali pa se vanjo vključi kasneje in za trajnejše proizvodno sodelovanje skupaj z drugimi kmeti podpiše ustanovitveni akt v ustrezni organizacijski obliki združevanja.

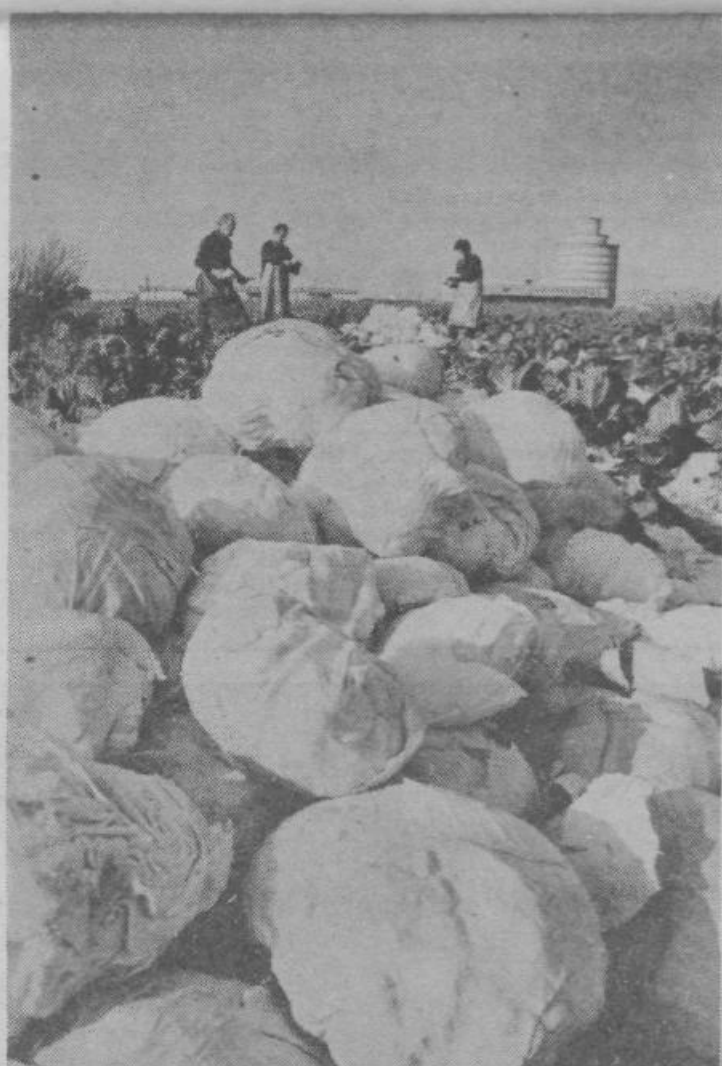
Kooperant pa je kmet, ki se le občasno veže in le za del skupne proizvodnje tako, da sklene ustrezno pogodbo s KZ ali drugim ozdom.

hranilni službi in še vrsto drugih.

Člani predsedstva so sedanjost samoupravno organiziranost kmetov v TZO Dobrunje ocenili za vzorno in spodbudno ter da je zato za začetno usmeritvijo na tem področju odločno nadaljevati. Predvsem pa velja še izboljšati pospeševalno službo, nade-

ljevali z možnostjo komasacije zemljišč in ustanavljanjem strojnih skupnosti, še izboljšati delovanje delegatskega sistema ter kmeta bolj družbeno vključiti v sistem odločanja, in to ne le na ravni zadruge, občine ali mesta, temveč tudi v krajevni skupnosti, v kateri živi in prideluje hrano.

S. G.

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

● Prodor Intertradovih IBM strokovnjakov na tuja tržišča

Strokovnjaki Intertrada se od lani s posredovanjem IBM vse bolj uveljavljajo tudi s ponudbo intelektualnih storitev v tujini. Vse pogostejše namreč predavajo na raznovrstnih tečajih in opravljajo zahtevna strokovna dela za stranke IBM na Bližnjem vzhodu, lani so predavali tudi v Veliki Britaniji in ZR Nemčiji.

Težnja Intertradovih IBM strokovnjakov pa je, da bi tovrstne dejavnosti nudili in izvajali čimbolj »neposredno«. Zato so naredili kompletno ponudbo za šolanje delavcev železarskega kombinata Lenin v Perniku, kar so Bolgari tudi sprejeli. Delavce bodo šolali na številnih tečajih v Radovljici, za večje število slušateljev pa bodo tečaji organizirani v Bolgariji.

Sicer pa je letos tovrstna dejavnost do konca septembra prinesla, vključno s poslom z Bolgari, tozdr Zastopstvo IBM 73.000 ameriških dolarjev zaslužka, kar je dokaz, da je usmeritev na to področje pravilna in perspektivna.

D. K.

● Dogovor za pluzenje cest

Cestno podjetje Ljubljana in Komunalno podjetje Ljubljana sta se dogovorila za tesnejše sodelovanje v zimski službi. Kot najpomembnejši del dogovora velja omeniti pluzenje cest ne glede na lastništvo. Obe podjetji bosta to zimo pluzili ceste ne glede na to, v čigavem upravljanju so, da bi bilo pluzenje čim cenejše in hitrejše. Vrsta cest enega in drugega podjetja med seboj ni povezana in plugi bi vmes imeli prazno vožnjo, kar bi seveda pomenilo izgubo časa in goriva. Zaradi boljše časovne usklajitve pluzenja bo vodja zimske službe KPL tudi član štaba zimske službe KPL. Zato bo tudi manj primerov, ko so drug drugemu zaplužili že očiščen prikluček na cesti.

Med 10. in 20. decembrom naj bi bila predvidoma ustanovljena enotna ljubljanska komunalna skupnost.

● Edini še pravi kovač v občini

Skoraj neverjetno se sliši, pa vendar je res, kot pravi Matija Mihelič iz Pečinske ulice v Zg. Kašlju, da je še edini pravi kovač v občini, ki podkuje tudi konja in prime za vsako drugo kovaško delo.

Matija se je kovaškega poklica izučil že pri petnajstih letih v Črnomlju, tako da kot kovač dela že 31 let. Dela mu ne zmanjka in tudi v Kašlju se kar dobro počuti. Žena gospodinja njemu in štirim otrokom, tako da je tudi po tej strani primoran dobro in veliko delati.

Sin se mu je izučil za papirničarja in tako ne bo nadaljeval s kovaštvom.

Kot pravi Matija, se število konj spet povečuje: v Kašlju imajo sicer le enega, v Slapah pa so trije novi. Tako konjem boljše kaže kot kovačem.

DUŠAN G.

● Zelja je preveč

Letos je bilo v naši občini odkupljenih 154 ton pšenice in stoddostno je bil uresničen program jesenske setve. Še vrsto drugih razveseljivih dosežkov pri pridelavi hrane na našem območju bi lahko zabeležili, vendar dobro ponavadi spremlja tudi kaj slabega.

Letos je to odkup zelja. Slabi jedci smo bili in je tako bilo še avgusta 200 ton zelja v bazenih. Šele v oktobru so se ti nekako spraznili, tako da so na našem območju kmetje v novembru zelje z njiv le pospravili in z njim spet napolnili bazene. Še mnogo slabše pa je drugod po Sloveniji in Jugoslaviji. Letošnji pridelek zelja v Prekmurju, ptujskem okolišu in Ilirski Bistrici je bil rekorden. Prav tako je bilo v varazdinskem okolišu v Slavoniji in Vojvodini. Pridelovalci so s ceno šli globoko navzdol in so kilogram zelja ponujali po osem, šest in še manj dinarjev, samo da bi ga prodali in dobili povrnjenih vsaj nekaj pridelovalnih stroškov.

Tako je bilo zelje letos cenejše, kot je bilo lani. Vendar to velja le za pridelovalce. Potrošnik po vsej verjetnosti tudi tokrat tega ne bo občutil.

S. G., foto D. G.